

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: B. K., zastoupené Mgr. Františkem Hendrychem, advokátem se sídlem Opava, Masarykova 39, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 9. 2004, čj. 47 Az 430/2003 - 28,

t a k t o :

- I. **Kasační stížnost se zamítá.**
- II. **Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14. 1. 2003, čj. OAM-1882/AŘ-2002, o zamítnutí jejího rozkladu a potvrzení rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen žalovaný) ze dne 18. 10. 2001, čj. OAM-1125/VL-11-P17-2000. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), a bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 citovaného zákona. Krajský soud žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem.

V kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), konkrétně namítá, že byla správním orgánem porušena ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), neboť správní orgán při svém rozhodování nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Krajský soud vytyká stěžovateli, že v rámci žalobního návrhu nenavrhovala provedení žádných dalších důkazů apod. Připouští, že sice nenavrhl žádné důkazy, ale v tomto směru poukazuje především na skutečnosti, že veškeré písemnosti a žádosti od prvopočátku na území České republiky za ni prováděli úředníci v pobytových zařízeních. Neuměla se a doposud se neumí řádně orientovat v právních předpisech a potřebných náležitostech, které různé správní a soudní orgány vyžadují. Znovu poukazuje na to, že do České republiky přicestovala již 27. 10. 1999 na tzv. turistické vízum, ale jejím hlavním cílem bylo trvalé usídlení na území České republiky. Proto za ní přijel i její syn A. A., nar. u kterého rovněž probíhá ve věci žádosti o udělení azylu. Dnes již bydlí spolu se synem v nájemním bytě na adrese E. B. 11, O. 5. Syn již dobře ovládá český jazyk, neboť řádně navštěvuje 8. ročník základní školy v O. Dodává, že si již našla práci, řádně se živí a řádně platí své ubytování. Dnem 27. 10. 2004 dovršila 5 let pobytu na území České republiky, přičemž se za celou dobu nedopustila žádného deliktu. Nepopírá, že důvody uvedené v žádosti o azyl mohly vyznít pouze jako důvody ekonomické, nicméně v současné době, v případě, že by byla vyhoštěna, existují i důvody politické, neboť sice na přelomu 90. let došlo i v Mongolsku ke změně politického systému, ale tato změna je pouze formální, protože ve skutečnosti jsou u moci opět od roku 2003 komunisté a prakticky vládne pouze Komunistická strana. V případě vyhoštění by ji právě tato státní moc pronásledovala za to, že opustila Mongolskou republiku a prakticky by neměla v Mongolsku žádné uplatnění. Tento postup mongolských úřadů by byl veden i vůči synovi stěžovatelky. Demokracie je v Mongolsku pouze formální; obyčejný člověk nemá žádná práva, a to ani osobní ani sociální a pracovní. Jako muslimka nemá stěžovatelka možnost plnohodnotného uplatnění, i když státní moc prohlašuje, že každý má právo na svobodu vyznání; v praxi to vypadá jinak. Znovu prohlašuje, že chce trvale žít a usídlit se na území České republiky a to i se svým synem. Pokud správní orgány nenajdou možnost udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu, pak je tady ještě možnost udělení azylu podle § 14, kdy se jedná o tzv. humanitární azyl. Na tento druh azylu sice není právní nárok, ale posouzení důvodu žadatele je otázkou správního uvážení. Je přesvědčená, že zde existuje možnost udělení tohoto azylu a to vzhledem jednak k celkové dosavadní době pobytu na území České republiky, jednak z důvodu udržení rodiny (spolu se synem), ale existují zde i důvody politické, o kterých se stěžovatelka zmínila pro případ jejího vyhoštění do Mongolska. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

K tomu ze správního a soudního spisu vyplynulo, že dne 9. 9. 2000 požádala stěžovatelka o udělení azylu. Ve své žádosti uvedla, že o azyl žádá proto, že v Mongolsku byly v červenci 2000 volby, vládnou komunisté a je tam veliká korupce. Musela zanechat studia, neměla práci a obává se o svůj život. Také uvedla, že nikdy neměla žádné problémy s policií či jinými státními institucemi. Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 10. 2001, čj. OAM-1125/VL-11-P17-2000 stěžovatelce azyl neudělil, neboť nesplnila podmínky ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedla, že by byla v Mongolsku jakkoli pronásledována, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak jako důvody odjezdu z Mongolska uvedla, že v Mongolsku byly v červenci 2000 volby, vládnou komunisté, je tam veliká korupce; musela zanechat studia, neměla práci. Sama stěžovatelka nepopírá, že důvody uvedené v žádosti o azyl mohly vyznít pouze jako důvody ekonomické. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 citovaného zákona. Ustanovení § 13 odst. 2 téhož zákona pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatelka však nikdy neuvedla, že by nějaký její rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu; proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatelka o udělení azylu z humanitárních důvodů požádala, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu.

Obecně lze k tzv. humanitárnímu azylu neboli azylu z humanitárního důvodu podle ustanovení § 14 zákona o azylu uvést, že jeho udělení je zcela věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu tak nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem.

Ke stížnostní námitce stěžovatelky, kterou se odvolává na v současné době existující politické důvody, nemůže Nejvyšší správní soud s ohledem na dikci ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. přihlídnout, neboť tuto námitku stěžovatelka poprvé uplatnila až v kasační stížnosti, ačkoli jí nic nebránilo ji uplatnit v řízení před krajským soudem.

Nad rámec uvedeného soud poukazuje na instituty zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, které stěžovatelka může využít.

Nezákonnost ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. kasační soud neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu